

สรุป

การเรียนรู้ประสบการณ์

การประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริ โครงการร้อยใจรักษ์

หลักสูตรที่ 1 รุ่นที่ 1/36

องค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง

อ.เชียงของ

จ.เชียงราย

ระหว่างวันที่ 4 - 5 มีนาคม 2562

องค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง
อำเภอเชียงของ
จังหวัดเชียงราย

หลักสูตรอบรม

การเรียนรู้ประสบการณ์การประยุกต์ใช้

แนวพระราชดำริ โครงการร้อยใจรักษ์

หลักสูตรที่ 1 (รุ่น 1/36)

วันที่ 4-5 มีนาคม 2562

ผู้เข้าร่วมอบรม จำนวน 62 คน

จาก อบต.ริมโขง อ.เชียงของ จ.เชียงราย

นายนิคม ศิริสิงห์สังชัย ที่ปรึกษาสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ ได้กล่าวถึง ความเป็นมาของโครงการร้อยใจรักษ์ ซึ่งมูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์ เข้ามาดำเนินการ ในหมู่บ้านห้วยส้านและหมู่บ้านข้างเคียงที่มีปัญหาเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยใช้แนวทางการพัฒนาทางเลือก เพื่อสร้างโอกาสในการปรับเปลี่ยนชีวิตจากการเกี่ยวข้องกับยาเสพติด มาเป็นอาชีพที่สุจริต

สำหรับหลักสูตรการอบรมนี้รัฐบาลได้แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการโครงการร้อยใจรักษ์ มีนโยบายให้ขยายผลโครงการฯ ไปสู่พื้นที่อำเภอชายแดนใน 4 จังหวัด คือ เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอนและพะเยา จำนวน 19 อำเภอ โดยมูลนิธิปิดทองหลังพระฯ มาจัดการอบรมให้

สิ่งที่คาดหวังในการอบรมคือ คือ การมีส่วนร่วมแลกเปลี่ยนจากทุกคน และการนำไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองอย่างเหมาะสมกับชุมชน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและแก้ปัญหาของชุมชน โดยชุมชนเป็นแกนหลักในการดำเนินงาน และท้องถิ่นสนับสนุนงบประมาณ

หลักการพัฒนาทางเลือกในการดำรงชีวิตที่ยั่งยืน

นายพงษ์พัฒน์ เพิ่มการ เจ้าหน้าที่มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์บรรยายโดยมีเนื้อหาสาระสำคัญ คือ

1. การพัฒนาโดยยึดคนเป็นศูนย์กลาง โดยดูทั้งในเรื่องเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม เพื่อให้โอกาสและทางเลือกที่ดี ให้ชาวบ้านสามารถช่วยเหลือตัวเองและอยู่กับชุมชนได้

2. การพัฒนาตามลำดับขั้น ซึ่งมี 3 ระยะ คือ ขั้นอยู่รอด จากการมีข้าวกินตลอดปี สามารถเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานและไม่สร้างหนี้เพิ่ม ขั้นพอเพียง คือ มีรายได้มั่นคงสามารถเพิ่มผลผลิตได้ และขั้นยั่งยืน คือ การมีเงินออม มีการรวมกลุ่มและพึ่งพาตนเองได้

3. การพัฒนาเชิงพื้นที่ คือ การพัฒนาที่ครอบคลุมทุกมิติตลอดทั้งกระบวนการต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ โครงการร้อยใจรักษ์มีการสำรวจข้อมูลจริงร่วมกับหน่วยงานต่างๆ การคืนข้อมูล เพื่อให้ชาวบ้านรู้สาเหตุของปัญหาของตนเอง และประเมินความพร้อมของชาวบ้านในการสละแรงงาน

4. การวัดผลการพัฒนาที่ชาวบ้านได้อะไร โดยดูจากผลการพัฒนาเชิงพื้นที่ในแต่ละมิติ ที่ทำให้ผลผลิตของชาวบ้านเพิ่มขึ้นและนำไปสู่การสร้างรายได้ที่เพิ่มขึ้น

ฐานการเรียนรู้ 4 ฐาน ในพื้นที่แปลงสาธิต 75 ไร่

ฐานที่ 1 การพัฒนาระบบน้ำ

เรียนรู้การบริหารจัดการน้ำ การกักเก็บน้ำโดยใช้อ่างพวงขอยซีเมนต์ (Soil Cement) การปล่อยลงไปที่แปลงเกษตรด้วยระบบกัลกน้ำ การพัฒนาระบบน้ำใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน มีการประชุม และชาวบ้านต้องสละแรงงานการทำงานบูรณาการร่วมกับหน่วยงานราชการ ท้องที่ ท้องถิ่น โดยที่โครงการฯ ออกค่าวัสดุอุปกรณ์ให้

การแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

ถาม : ความหนาของการบดอัดขอบบ่อมีความหนาเท่าไร

ตอบ : ขอบบ่อปูนหนา 7-10 cm

ถาม : กรณีที่ใช้รถแบคโฮชุด คิดราคาเท่าไรต่อบ่อ

ตอบ : บ่อละ 40,000 บาท ราคาเหมาะสม แต่ทางโครงการฯ ไม่สนับสนุนให้ใช้รถ อยากให้ใช้แรงงานคนมากกว่า

ถาม : 1 บ่อใช้แรงงานคนชุดกี่คน

ตอบ : ขึ้นอยู่กับชาวบ้านที่รับจ้างเหมา แต่เฉลี่ยแล้วการขุดบ่อจะกระจายรายได้ให้ชาวบ้านต่อคนเมตรละ 150 บาท

ถาม : ระบบกัลกน้ำไม่ใส่หัวกะโหลกได้ไหม

ตอบ : ได้ แต่จะใช้กำลังแรงงานคน 2 คน (คล้ายการดูน้ำมัน)

ถาม : บ่อพวงพลาสติก เราสามารถทำเป็นบ่อเล็กได้หรือไม่

ตอบ : สามารถทำได้

ประเด็นแลกเปลี่ยน : ในพื้นที่ใช้น้ำปะปาภูเขาตายเป็นน้ำห้วยที่ไหลตลอดปี ซึ่งการนำน้ำมาใช้จะนำน้ำใส่แทงค์แล้วกระจายลงสู่ชุมชนเพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภคและการเกษตร

ฐานที่ 2 เกษตรพอเพียง พืชระยะยาวไม่ผล

เรียนรู้การปลูกไม้ผลระยะยาว เช่น เงาะ ทุเรียน ส้ม กาแฟ มะม่วง กล้วย ส้มโอ อาโวคาโด ฯลฯ โดยไล่ระดับตามความต้องการน้ำของพืช และความสูงของพื้นที่ เพื่อแก้ปัญหาผลผลิตของชาวบ้านและสร้างรายได้ เป็นการจัดการแบบองค์รวม แบ่งพื้นที่เป็นป่าอนุรักษ์ ป่าใช้สอย เนินเขา ที่ดอน และที่นา นอกจากนี้ พัฒนาต่อยอดไม้ผลเดิมในพื้นที่ ได้แก่ พัฒนาคุณภาพมะม่วงน้ำดอกไม้เพื่อการส่งออก CP และดอยคำ เป็นแหล่งตลาดรับซื้อผลผลิตและการส่งเสริมปลูกกาแฟโรบัสต้า

การแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

ประเด็นแลกเปลี่ยน : ข้อมูลการปลูกพืชของ อบต.ริมโขง ปลูกส้มสายน้ำผึ้ง ส้มสีทองเป็นหลัก และยางพารา

ถาม : อายุทุเรียนกี่ปีถึงจะให้ผลผลิต

ตอบ : ประมาณ 3 ปี

ถาม : จีวดอกแดงราคาขายดอกแห้งกิโลละกี่บาท

ตอบ : กิโลกรัมละ 200 บาท (ดอกแห้ง)

ถาม : ทำไม้ไม่ปลูกมะม่วงพันธุ์โชคอนันต์

ตอบ : ไม่เป็นที่นิยมของตลาด ปัจจุบันสายพันธุ์ที่เป็นที่นิยม

ได้แก่ น้ำดอกไม้ เบอร์ 4 น้ำดอกไม้สีทอง และมหาชนก

ถาม : ท่อ PE สี่เหลี่ยมราคาเท่าไร

ตอบ : 1 ม้วน ยาว 200 เมตร ราคา 2,000 บาท

ฐานที่ 3 ความมั่นคงทางอาหาร (1 ไร่ 1 แสน)

การเพิ่มผลผลิตข้าว ข้าวพันธุ์อูโตเป็นพันธุ์ท้องถิ่น โดยใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อเพิ่มผลผลิตข้าว ซึ่งจากเดิมได้ 600 กิโลกรัม/ไร่ เปลี่ยนมาเป็น 800 -1,000 กิโลกรัม/ไร่ มีการทำการเกษตรผสมผสานแบบครบวงจร (1 ไร่ 1 แสน) เป้าหมาย คือ อยากให้คนที่ไม่มีพื้นที่ทำกิน มาทดลองทำแปลงเกษตรผสมผสานในพื้นที่ 1 ไร่ มีการปรับปรุงดินด้วยการหมักดินและปลูกพืชสลับหมุนเวียนกัน ทั้งพืชระยะสั้น ระยะยาว และการทำปศุสัตว์

การแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

ถาม : ข้าวพันธุ์อูโตสามารถนำไปปลูกเป็นข้าวไร่ได้หรือไม่

ตอบ : ไม่ได้

ถาม : ข้าวพันธุ์อูโตกับข้าวญี่ปุ่นใช้พันธุ์เดียวกันหรือไม่

ตอบ : ไม่ใช่ แต่เป็นความอ่อนของเนื้อข้าวจะคล้ายกัน มีความนุ่มเหมือนกัน

ถาม : พักทองญี่ปุ่น ใช้ระยะเวลากี่เดือนถึงจะสามารถเก็บผลผลิตไปขายได้

ตอบ : 1 เดือน สามารถเก็บผลผลิตไปขายได้เลย

ถาม : ผลผลิตนำไปจำหน่ายที่ไหน

ตอบ : ขายที่ตลาดโครงการร้อยใจรัก

ถาม : การทำปุ๋ยหมักสูตร PR กับฮิวมิค มีวิธีการทำอย่างไร

ตอบ : ปุ๋ยสูตร PR และฮิวมิค (ตามเอกสารแนบ)

ถาม : ทำอย่างไรให้ชาวบ้านมีความเชื่อ และทำตามโครงการฯ

ตอบ : การทำให้ชาวบ้านเห็น และได้ผลตามที่โครงการฯ กำหนดไว้ การจะทำอะไรต้องเกิดจากตัวชาวบ้านเอง และที่สำคัญชาวบ้านต้องระเบิดจากข้างใน

ฐานที่ 4 การทำปศุสัตว์

การส่งเสริมปศุสัตว์ เริ่มจากการสำรวจความต้องการของชุมชนว่าต้องการเลี้ยงสัตว์ประเภทใด การส่งเสริมประกอบด้วย สนับสนุนพันธุ์สัตว์ให้แก่ชุมชน ได้แก่ ไก่ดำภูพาน เป็ดกากีแคมเบลล์ ส่งเสริมกองทุนอาหารสัตว์ โดยถ่ายทอดความรู้การทำอาหารสัตว์เพื่อลดต้นทุนค่าอาหาร กองทุนวัคซีนให้ชาวบ้านทำวัคซีนเอง เพื่อลดปริมาณการตายของสัตว์

การแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

ถาม : ราคาเครื่องขอยหยวกที่ชาวบ้านใช้ราคาเท่าไร

ตอบ : เครื่องละ 13,500 บาท

ถาม : ต้นกล้วยที่นำมาสับสามารถใช้กล้วยอะไรได้บ้าง

ตอบ : แนะนำให้เป็นกล้วยน้ำว้า กล้วยป่าครึ่ง เพราะกล้วยพันธุ์อื่นรสชาติจะขม

ถาม : หมูกินหยวกหมักมือละประมาณเท่าไร

ตอบ : หมูกินหยวกหมัก 1 มือ ประมาณ 1 กิโลกรัม

ถาม : หากต้องการพันธุ์สัตว์จากโครงการฯ ปีหน้าจะมีขายหรือไม่

ตอบ : คาดว่าน่าจะมี แต่ในปียังไม่

ถาม : ในการผสมพันธุ์หมูเหมาชนจำนวน 20 ตัว พ่อพันธุ์กับแม่พันธุ์จำเป็นต้องมีตัวนมเท่ากันหรือไม่

ตอบ : ไม่จำเป็น

ถาม : ไก่ที่เลี้ยงในโครงการฯ มีน้ำหนักมากที่สุด กี่กิโลกรัม

ตอบ : 3.5 กิโลกรัม/ตัว

ถาม : อาหารลดต้นทุนที่มีส่วนผสมของหญ้าเนเปียร์ จะต้องผสมหัวอาหารหรือไม่

ตอบ : ต้องผสมหัวอาหารเพื่อให้ได้คุณค่าอาหารเพิ่มขึ้น

ถาม : หากเปิดที่บ้านไม่เคยกินอาหารลดต้นทุน ถ้าจะเริ่มให้กิน
เปิดจะกินหรือไม่

ตอบ : กิน แต่จะต้องค่อยๆปรับ ผสมให้บ้างเพื่อให้เปิดคุ้นเคย

ถาม : ต้นพันธุ์หญ้าเนเปียร์ราคาต้นละเท่าไร

ตอบ : ต้นพันธุ์ท่อนละ 1 บาท หาซื้อได้ในช่องทางอินเทอร์เน็ต

ประเด็นแลกเปลี่ยน : ในพื้นที่เลี้ยงสัตว์ทั้ง ไก่ เป็ด หมู วัว ควาย
ซึ่งส่วนใหญ่เลี้ยงไว้กินในครัวเรือน เนื่องจาก อบรมโรงไข่ เป็น
พื้นที่ที่มีรายได้ต่อครัวเรือนน้อยที่สุดในอำเภอเชียงของ เพราะ
พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขตป่าสงวน

แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ที่เคย เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

นางรัชณี เป็นชาวบ้านห้วยสำนที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับยา
เสพติดทั้งการค้าและเสพ แต่เป็นผู้ใช้เงินที่ได้จากการค้ายาเสพติด
ไม่เคยทำงานหาเงินเอง มีญาติพี่น้องและเพื่อนฝูงให้เงินใช้
ตลอด ใช้ชีวิตสุขสบาย เมื่อผู้มีอิทธิพลถูกจับตัวไปและโครงการ
ร้อยใจรักษ์เข้ามา เป็นการเปิดโอกาสให้ชาวบ้านมีสิทธิเสียงมาก
ขึ้น หมู่บ้านเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ตอนนี้ทำงานเป็นลูกจ้าง
โครงการรายวัน ก็ใช้เงินประหยัด แต่ก็ภูมิใจที่หาเงินมาเลี้ยง
ครอบครัวได้ด้วยตนเอง

นายส่องแสง : สาเหตุที่ติดยาเริ่มจากเสพตามพ่อ เคย
ถูกจับติดคุก 2 ปี 6 เดือน ซ้อหาครอบครองยาบ้า 25 เม็ด และ
เคยฆ่าตัวตายเพราะความกดดันจากพี่น้อง ได้กินยาฆ่าแมลงยา
ฆ่าหญ้าแต่รอดมาได้ เมื่อโครงการเข้ามาสมัครใจเข้าร่วมเป็น
อาสาทำดี จุดเปลี่ยนที่อยากจะเลิกจริงเพราะอยากเปลี่ยนแปลง
ตัวเอง และอยากจะทำความดี ตอนนี้เข้ามาทำงานเป็นลูกจ้าง
โครงการฯ ชีวิตเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น

นายมานิต : เป็นคนสุพรรณบุรี มาได้ภรรยาหมู่บ้านบ้าน
นยะผา สาเหตุที่เสพยา เนื่องจากเครียดกับปัญหาชีวิตรุนแรง เข้า
ร่วมโครงการครั้งแรก โดยได้รับคำแนะนำจากคนรอบข้างอีกทั้ง
ตนเองสนใจเข้าอาสาสมัครบำบัด หลังจากเสร็จสิ้นการบำบัดคน
ในชุมชนให้การต้อนรับอย่างดีมาก วางแผนชีวิตว่าจะสร้างบ้าน
ให้เสร็จและเก็บเงินเพื่ออนาคตของลูก

นายสมบุรณ์ : ติดยาเพราะคบเพื่อนที่ไม่ดี เพื่อนจะ
ไม่ให้เข้ากลุ่มถ้าไม่เสพด้วย เริ่มเสพมาตั้งแต่อายุ 13 เสพกัญชา
ผงขาว เคยบำบัดหลายครั้งแต่ก็กลับมาเหมือนเดิม เพราะ
สภาพแวดล้อมรอบข้างเหมือนเดิม การเข้าร่วมโครงการอาสาทำ
ดี มีพี่ๆ ทหารเป็นผู้ดูแลที่ดี และมีหมอดูแลที่ดี พี่ เพื่อนรอบข้าง
ให้กำลังใจ ปัจจุบันครอบครัวให้อภัย คนรอบข้างให้กำลังใจ และ
ให้โอกาสในการเริ่มต้นชีวิตใหม่

คำถาม จากผู้เข้ารับการอบรม แลกเปลี่ยน
ประสบการณ์กับผู้ที่เคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

ถาม : เวลาเมายา รู้สึกยังไง

ตอบ : รู้สึกแสง อาการตอนเสพฝิ่นจะมีอาการง่วง แต่เสพ
ยาบ้าไม่มีอาการง่วงเลย

ถาม : เวลาไม่เสพยาอาการเป็นอย่างไรบ้าง

ตอบ : จะมีอาการอ่อนเพลีย กระวนกระวาย กระสับกระส่าย

ถาม : ปัจจุบัน มีความรู้สึกอย่างไรเมื่อเจอเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทหาร
ผู้ใหญ่บ้าน

ตอบ : รู้สึกดี ไม่กลัวแล้วกลัวเสพและเผชิญหน้า เพราะเราไม่ได้
ยุ่งเกี่ยวและเสพยาแล้ว

ถาม : ปลัดอำเภอเชียงของ ตอนนี้เรามีกระบวนการส่งผู้เสพผู้ติด
ยาเข้าบำบัดฟื้นฟู แต่ปัญหาที่พบคือ มีผู้เข้าบำบัดบางส่วน
กลับมาก็ยังกลับไปเสพยาเหมือนเดิม มีวิธีการแนวทางแก้ไขให้
เขาเลิกยุ่งยาเสพติด ไม่ให้ไปเกี่ยวข้องกับอีก อย่างไร

ตอบ : พี่สมบุรณ์ ต้องทำให้เขามีค่าเห็นค่าในตัวเอง

พี่มานิตย ต้องเอาใจใส่พวกเขาต้องเข้าหาผู้เสพ ใจแลกใจ

ถาม : ระยะเวลาในการเลิกยาเสพติด

ตอบ : (คุณมานิตย์) ระยะเวลาขึ้นอยู่กับจิตใจของแต่ละคน เพราะทุกคนมีแรงจูงใจ หรือมีเครื่องยึดเหนี่ยวที่แตกต่างกันไป ส่วนกระผมอยากเลิกเพื่อลูก

ถาม : มีวิธีการอย่างไรที่จะสามารถดึงคนในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการขจัดยาเสพติด ป้องกันยาเสพติดและพัฒนาหมู่บ้าน

ตอบ : (คุณรัชณี) เริ่มจากได้เข้าร่วมโครงการ มีอาชีพที่สุจริต มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จนกระทั่งสามารถเป็นตัวอย่างให้แก่คนในชุมชน เป็นกระบอกเสียงในการชักจูงคนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้เข้ามาร่วมกับโครงการฯ

ถาม : ในหมู่บ้าน ให้โอกาสให้งาน ให้เงิน แต่กลับนำเงินไปซื้อยาเสพติด

ตอบ : ต้องกำจัดผู้ค้าก่อน โดยเอาหน่วยงานเข้าไปจับกุม เพราะในชุมชนยังมีผู้ค้าอยู่ ทำให้ผู้เสพก็กลับไปเสพเหมือนเดิม

ถาม : ท่านมีทัศนคติต่อเจ้าหน้าที่ที่เข้าไปจับกุมอย่างไร

ตอบ : (คุณมานิตย์) เมื่อก่อนคิดเป็นศัตรู ปัจจุบันมีความเห็นอกเห็นใจเจ้าหน้าที่ เป็นห่วงความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ปราบปราม

(คุณสมบุญ) ไม่เคยคิดดีกับเจ้าหน้าที่ ทำไมเขาต้องมายุ่งกับชีวิต

(คุณรัชณี) เมื่อก่อนเกลียดชังเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทหารมาก เจอตำรวจ ทหาร ต้องหลบกลัวโดนรีดไถ แต่ปัจจุบันตำรวจ ทหาร อยู่ร่วมกันอย่างเป็นพี่เป็นน้อง

บทบาทของภาคราชการกับการดำเนินการ โครงการร้อยใจรักษ์แลกละเปลี่ยนประสพการณ์การ ดำเนินงานของหน่วยงานราชการ

นายไมตรี ดวงใจ ปลัดอำเภอแม่เมาะ ได้กล่าวถึงโครงการร้อยใจรักษ์ และได้แนะนำพ่อหลวงสุรัตน์ สุจาศิริวงศ์ ผู้ใหญ่บ้านเมืองงามใต้ พร้อมทั้งได้กล่าวถึงแผนงานการดำเนินโครงการในระยะที่ผ่านมา และได้บรรยายถึงความเป็นมาเหตุผลที่เข้าร่วมการดำเนินโครงการ ดังนี้

ก่อนมีโครงการฯ มาในพื้นที่ในชุมชนมีปัญหากลุ่มผู้มีอิทธิพลและยาเสพติด อยู่ในระดับรุนแรงทำให้คนในชุมชนเกิดความเดือดร้อนในการใช้ชีวิตมาก หลังจากโครงการเข้ามาดำเนินการมีหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาเป็นจำนวนมากทั้งส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามาร่วมเป็นจำนวนมาก และได้จัดประชาคมเพื่อหาความร่วมมือในการดำเนินการ ซึ่งมีชาวบ้านเข้าร่วมมากกว่า 80% และที่ประชุมเห็นด้วยที่จะเข้าร่วมโครงการร้อยใจรักษ์ทั้งหมด ในการดำเนินการช่วงแรกมีบ้านห้วยล้าน หมู่ที่ 10 เข้าร่วมโครงการต่อมามีการดำเนินการต่ออีก 3 หมู่บ้านและเข้าร่วมการพัฒนาโครงการเป็นต้นแบบการพัฒนา ร่วมกัน ในช่วงขั้นแรกของการดำเนินการคือศึกษาพื้นที่ สำรวจข้อมูลเศรษฐกิจสังคมหลังจากนั้นได้รวบรวมข้อมูล แล้วคืนแต่ทางโครงการฯ ได้จัดกระบวนการในการค้นหาปัญหาที่ต้องการให้มีการแก้ไขอย่างเร่งด่วน โดยการประชาคมซึ่งในเวทีการประชาคมได้มีหลายหน่วยงานเข้ามาร่วมรับฟัง และได้เสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหา จากการจัดเวทีประชาคมทำให้ได้แนวทางในการแก้ไข ดังนี้ ปัญหาความเป็นอยู่ ปัญหาอาชีพ และปัญหาสุขภาพ หลังจากรับทราบปัญหาแล้วหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ดำเนินการประชาคมจัดทำกฎระเบียบหมู่บ้านเพื่อการบังคับใช้ในหมู่บ้านให้สำเร็จ โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมและได้ดูแลกันเอง

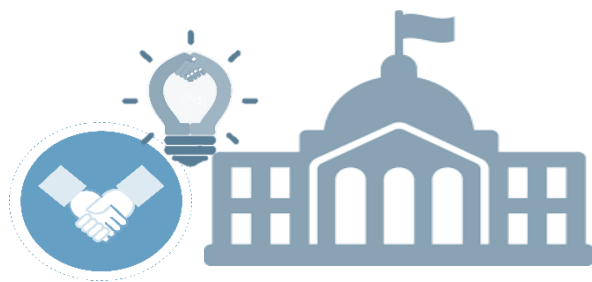

ประเด็นแลกเปลี่ยน ประสบการณ์การ

ดำเนินงานของผู้เข้าร่วมอบรมกับภาคราชการ

โครงการร้อยใจรักษ์

แลกเปลี่ยน : ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ 6 อบต.ริมโขง มาตราการทางสังคม เข้าร่วมกับกฎของหมู่บ้าน (ร่างธรรมนูญหมู่บ้าน) โดยให้ผู้ที่ย้ายเสด็จออกจากหมู่บ้านในทันที ซึ่งในขณะนี้ทั้งหมด 7 ครอบครัวที่ออกจากหมู่บ้านแล้ว

สรุปกิจกรรมและมอบการบ้าน

นายนิคม ศิริสิงห์สังชัย ที่ปรึกษาสถาบัน

ส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ กล่าวสรุปกิจกรรมผลการอบรม และแนวทางการดำเนินงานการพัฒนาโครงการฯ บ้านห้วยसान คือ การพัฒนาให้คนมีโอกาส สร้างทางเลือกให้กับคนในพื้นที่เพื่อไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด การพัฒนาโครงการฯ เข้าไปพัฒนาในทุก ๆ ด้านเน้นการพัฒนาแบบองค์รวมให้ครอบคลุมทุกมิติ ในระยะแรกของการพัฒนาเริ่มจากการศึกษาบริบทพื้นที่ ศึกษาภูมิสังคมให้เข้าใจพื้นที่อย่างถ่องแท้ก่อน หลังจากนั้น จึงเข้าสู่กระบวนการค้นหาข้อมูล เพื่อให้เกิดการระเบิดจากข้างใน ให้ตระหนักถึงปัญหาแล้วจึงพัฒนาร่วมกันในระดับท้องถิ่นที่ท้องถิ่นหน่วยงานราชการที่สำคัญ คนในชุมชนต้องร่วมออกแรงด้วยในทุกกระบวนการ เพื่อสร้างความเป็นเจ้าของ ให้เกิดขึ้นตลอดโครงการฯ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะนำไปสู่การบริหารจัดการดูแล ไปสู่ความยั่งยืนต่อไป ได้มอบการบ้านสำหรับผู้เข้าอบรม 2 ข้อ คือ

1) ให้คัดเลือกผู้เข้าอบรมที่มาในรุ่นนี้ให้เหลือ 20 คน เพื่อมาฝึกปฏิบัติในหลักสูตรที่ 2 ระยะเวลา 5 วัน 4 คืน

2) ผู้เข้าอบรมกลับไปปรึกษาหารือเพื่อเสนอโครงการแก้ไขปัญหาคือความต้องการของหมู่บ้านชุมชน

โดยมีหลักเกณฑ์ คือ

1. เป็นโครงการที่ต้องแก้ไขปัญหามูลนิธิชุมชนของท่าน โดยผ่านการเห็นชอบจากประชาคมหมู่บ้าน
2. ประชาชนมีส่วนร่วมในด้านแรงงาน อาหารระหว่างปฏิบัติงาน หรือการมีส่วนร่วมอื่นๆ
3. สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ จะมึงบประมาณสมทบให้กับโครงการบางส่วน โดยงบประมาณหลักจะต้องมาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ
4. ต้องเป็นโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จภายในสิ้นปีงบประมาณของแต่ละปี

สิ่งที่ได้เรียนรู้ และการนำไปปรับใช้ในพื้นที่

สิ่งที่ได้เรียนรู้

1. การทำบ่อพวงสั้นเขา แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คืออ่างพวงแบบพลาสติก และอ่างพวงขอยซีเมนต์
2. การจ่ายน้ำโดยระบบกาลักน้ำ เพื่อใช้ในการเกษตร
3. การติดตั้งมิเตอร์ เพื่อการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ และการปลูกฝังจิตสำนึกในการใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า
4. การอนุรักษ์ป่าไม้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และการดูแลป่าต้นน้ำ
5. การใช้พลังงานทดแทนด้วยระบบแสงอาทิตย์
6. การปลูกพืชหมุนเวียนเป็นการเพิ่มมูลค่าของที่ดิน ให้มีรายได้ตลอดปีหรือการนำไปจำหน่ายที่ตลาด
7. การปลูกทุกอย่างที่กินได้และเป็นการเพิ่มรายได้ในครัวเรือน
8. การทำปศุสัตว์ในพื้นที่ เช่น ไก่พันธุ์พื้นบ้าน โดยการเลี้ยงผสมผสาน เพื่อการเพิ่มรายได้ในครัวเรือน
9. การทำอาหารสัตว์ลดต้นทุน
10. การจัดการพื้นที่ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด
11. การร่วมกลุ่มเกษตรกรในชุมชน
12. การป้องกันศัตรูพืชโดยใช้สารชีวภัณฑ์
13. การให้ชาวบ้านมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาระบบน้ำ เพื่อปลูกฝังความรู้สึกเป็นเจ้าของ และเพื่อให้การเกิดความหวงแหน
14. การปลูกพืชที่อาศัยพึ่งพากันได้
15. การสร้างความเข้าใจในการเลี้ยงสัตว์ เพื่อลดอัตราการต่อของสัตว์
16. การแก้ไขปัญหาความยากจนของชุมชน
17. การผลิตมะม่วงให้มีคุณภาพ ปลอดภัย

การนำไปปรับใช้

1. การทำอ่างพวงขอยซีเมนต์เพราะวัสดุหาง่ายมีในชุมชน และการขนส่งสะดวก
2. การจัดตั้งวิสาหกิจของชุมชนเพื่อการต่อลงราคากับพ่อค้าคนกลาง
3. การทำบ้านชีคร้วเรือนเพื่อเป็นตัวอย่างตัวรับรายจ่ายภายในครัวเรือน
4. การปลูกพืชผสมผสานเพื่อให้มีผลผลิตอย่างต่อเนื่อง
5. การทำอาหารสัตว์เองเพื่อการลดต้นทุน และการใช้ผลผลิตที่เหลือใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
6. การจัดการพื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
7. การลดต้นทุนการผลิตโดยใช้สารชีวภัณฑ์
8. การเผยแพร่ความรู้ เรื่องการสร้างโรงเรือนเลี้ยงสัตว์
9. การตั้งทีมอาสาปศุสัตว์ เพื่อการดูแลสัตว์ในชุมชน
10. การส่งเสริมให้มีการสัตว์เศรษฐกิจ
11. วิธีการส่งน้ำจากที่สูงลงที่ต่ำ(ระบบกาลักน้ำ) เพื่อลดต้นทุนการนำน้ำมาใช้ในการเกษตร
12. การแนะนำ การสร้างจิตสำนึกการอนุรักษ์ป่าไม้ในชุมชน

การประเมินความรู้ก่อนอบรม รุ่นที่ 1/36 อบต.ริมโขง อ.เชียงของ จ.เชียงราย

- การอบรมครั้งนี้ มีความเกี่ยวข้องกับสภาพความเป็นอยู่ หรือวิถีชีวิตของคนในชุมชนอย่างไร
 - ร้อยละ 47 มีความเห็นว่าเกี่ยวข้องเพราะพื้นที่มีบริบท สภาพสังคม เศรษฐกิจ ชาติพันธุ์ และปัญหาเสพติดที่คล้ายกัน
 - ร้อยละ 53 มีความเห็นว่าการอบรมเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตเพราะชาวบ้านได้ประโยชน์ และนำไปประยุกต์ใช้ได้
- ผู้เข้าอบรมร้อยละ 50 มีความเข้าใจวิถีคิดและวิธีการทำงานของในหลวงรัชกาลที่ 9 มาก และร้อยละ 50 เข้าใจปานกลาง
- ผู้เข้าอบรมร้อยละ 50 ตอบว่าในชุมชนของตนเอง มีการทำกิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ การปลูกผักสวนครัวลดรายจ่าย การทำปุ๋ยใช้เอง และเป็นแหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งบางส่วนได้ผลดีในบางส่วน ยังต้องการระบบน้ำ และความร่วมมือจากชุมชน
- ความคาดหวังจากการอบรม ได้แก่ การนำความรู้ไปขยายผลในชุมชน ปรับปรุงแนวทางการดำเนินชีวิตและลดยาเสพติด เพื่อส่งเสริมศักยภาพของชุมชน และปรับการพัฒนาชุมชนอย่างมีระบบ แบบแผน ต่อเนื่อง จัดทำแผนดำเนินงานให้สอดคล้องกับบริบท อบต.

การประเมินความพึงพอใจ รุ่นที่ 1/36 อบต.ริมโขง อ.เชียงของ จ.เชียงราย

ประเด็นประเมิน	ดี	ปานกลาง	ปรับปรุง	ไม่ตอบ
เนื้อหาสาระวิชาเรียนในภาพรวม	93.62	6.38	-	-
ระยะเวลาตลอดหลักสูตร	78.72	21.28	-	-
ระยะเวลาในการเข้าฐานภาคปฏิบัติ	82.98	17.02	-	-
การเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้	87.23	12.77	-	-
วิทยากรมีความรู้	82.98	17.02	-	-
สถานที่อบรม	82.98	17.02	-	-
สถานที่พัก	70.21	29.79	-	-
อาหารและเครื่องดื่ม	87.23	12.77	-	-

หลังจากการอบรมแล้ว ผู้เข้าอบรมที่ตอบแบบประเมิน ร้อยละ 55 ไม่ประสงค์จะมาเข้ารับอบรมหลักสูตรที่ 2 และ ร้อยละ 45 ประสงค์จะเข้าร่วมการอบรมหลักสูตรที่ 2 เรื่องที่อยากเรียนรู้ได้แก่ กระบวนการทำงานตามศาสตร์พระราชา การแก้ไขปัญหาเสพติด การพัฒนาชุมชน และอาชีพปศุสัตว์

หมายเหตุ : มีผู้ส่งแบบประเมิน 47 คน จาก 62 คน